

Yeni Kavala duruşması: Türkiye'nin kangrenli adalet sisteminin bir semptomu

Yarın (18 Aralık 2020) insan hakları savunucusu Osman Kavala 1.144 gündür tutuklu olacak. Aynı gün, [2020'nin Ekim](#) ayında kabul edilen iddianameye dayanan davanın ilk duruşması yapılacak: Mahkûm edilmesi halinde Kavala ömür boyu hapis cezasına çarptırılabilir.

Kavala hakkında açılan dava Türkiye'nin adalet sistemindeki derin işlevsizliği ve politizasyonu tek başına ortaya koyuyor. Hâkimlerin ve savcılarının, uluslararası yargı bağımsızlığı standartlarının aksine, yasama ve yürütme erkleri tarafından atanmaları artık insan hakları savunucularının ve Kavala gibi bağımsız sivil toplum figürlerinin süresiz bir şekilde demir parmaklıklar ardında tutulmasını sağlıyor.

Soruşturmayla derlenen bilgiler ile Osman Kavala'ya isnat edilen suçlar arasında herhangi bir nedensel ilişki içermeyen yarınki iddianame, aynı zamanda Kavala tarafından kurulan kültür ve sanat alanında çalışmalar yürüten ve kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olan Anadolu Kültür'ü de hedef alıyor. Savcı Anadolu Kültür'ün faaliyetlerini Türkiye'deki azınlık gruplarının kültürel haklarına yoğunlaştığı için "bölücü" ve "ayrımçı" olarak nitelendirmişti.

Osman Kavala, [hakkındaki 64 sayfalık iddianamede](#), "devletin güvenliği veya iç dış siyasal yararlar bakımından niteliği itibarıyla gizli kalması gereken bilgileri siyasal ve askeri casusluk maksadıyla temin etmek" ile suçlanıyor. Kavala ayrıca, "Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın öngördüğü düzeni ortadan kaldırma veya bu düzen yerine başka bir düzen getirme veya bu düzenin fiilen uygulanmasını önlemek" ile de suçlanıyor. Türk Ceza Kanunu'nun 328. ve 309. Maddeleri uyarınca bu suçlara sırasıyla 20 yıla kadar hapis ve ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası uygulanabiliyor.

Bu yeni duruşma [Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Kavala'nın tutukluluğuna ilişkin](#) "kendisini bir STK aktivisti ve insan hakları savunucusu olarak susturmak ve diğer kişileri de bu tip faaliyetlerde bulunmaktan caydırmak ve ülkedeki sivil toplumu felç etmek yönünde örtülü bir amaç taşıdığı" şeklindeki bağlayıcı kararından bir yıl sonra yapılıyor. AİHM bu tespitinin ardından Kavala'nın derhal serbest bırakılmasını istemiş ancak Türkiye bu çağrışı [dikkate almamıştı](#). Yarınki duruşmanın gösterdiği tek bir şey var: yetkililerin mahkemeleri siyasi amaçları için açıkça kötüye kullanmaları ve adil yargılanma hakkı, insan hakları, temel özgürlükler ve hukukun üstünlüğüne saygıyı kökten hiçe saymaları.

Biz, aşağıda imzası bulunan insan hakları örgütleri, Kavala'nın karşı karşıya olduğu adil olmayan kovuşturmanın yegâne adil sonucunun beraat olduğunu düşünüyor ve yetkilileri anayasaya, kanunlara ve uluslararası hukuka bağlılıklarının gereğini yerine getirerek insan hakları savunucusu Osman Kavala hakkındaki bütün suçlamaları düşürmeye davet ediyoruz.

İmzacılar

- EuroMed Rights
- İnsan Hakları Derneği
- Yurttaşlık Derneği
- Civil Rights Defenders
- Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği
- Düşünce Suçu(!?)na Karşı Girişim
- Eşit Haklar İçin İzleme Derneği
- Türkiye Almanya Kültür Forumu
- Türkiye Araştırmaları Enstitüsü

- Hakikat Adalet Hafıza Merkezi
- P24
- F.I.D.H. (tbc)
- OMCT (tbc)
- POMED
- Uluslararası Af Örgütü (tbc)

Kavala Davasında Neler Olmuştu?

Yarın, 18 Aralık 2020 Cuma günü İstanbul'da başlayacak olan dava 2020'nin Ekim ayında Kavala hakkında hazırlanan iddianamenin kabul edilmesiyle planlanmıştı. Kavala'nın tutukluluğunun devam etmesinin Anayasa'ya uygun olup olmadığını incelemekle görevli Anayasa Mahkemesi (AYM) Birinci Bölümü 15 Aralık 2020'de Kavala'nın başvurusunun Genel Kurul tarafından karara bağlanması gerektiğini ifade ederek başvurunun bu bölüme gönderilmesine karar verdi.

[Aralık 2020 başında](#) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, 1 Kasım 2017'den bu yana tutuklu yargılanmakta olan Kavala'nın derhal serbest bırakılmasını talep eden sert ifadeler içeren bir karar aldı. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Türkiye'nin Kavala'nın tutukluluğunun Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından tespit edilen ihlallerin devamı olduğuna yönelik karineyi yalanlayamadığına dikkat çekti. Komite ayrıca Anayasa Mahkemesi'ni ataleti nedeniyle kınadı.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin verdiği karara ve tüm dünyada [devam eden salgının yarattığı tehdi](#)de [karşın](#), Türkiye makamları (63 yaşında ve 3 yılı aşkın bir süredir hapiste olan) Kavala'yı demir parmaklıklar ardında tutarak hem uluslararası yükümlülüklerini hem de Kavala'nın sağlığının tehdit altında olmasını görmezden geliyor. Bu tutum, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi'nin devletlerin hapisanelerde bulaşıcı hastalıkların yayılmasını engellemek için olumlu adımlar atmamalarının, Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 6. Maddesi (yaşam hakkı) ile 9. Maddesini (özgürlük hakkı) ihlale varacağına yönelik görüşüne de açıkça aykırıdır.